

Vergaderjaar 2017–2018

34 775 VII**Vaststelling van de begrotingsstaten van het
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2018****Nr. 42****DERDE NOTA VAN WIJZIGING**

Ontvangen 15 december 2017

Het voorstel van wet wordt als volgt gewijzigd:

A

De begrotingsstaat van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2018 komt te luiden:

Vaststelling van de departementale begrotingsstaat van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor het jaar 2018 (bedragen x € 1.000):

Artikel	Omschrijving	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten
	Totaal	5.244.722	5.455.381	668.894
	Beleidsartikelen			
1	Openbaar bestuur en democratie	28.920	28.920	21.965
2	Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst	249.167	249.167	12.714
3	Woningmarkt	4.157.089	4.157.089	487.000
4	Woonomgeving en bouw	52.486	247.486	91
5	Ruimte en omgeving	91.576	107.235	8.824
6	Dienstverlenende en innovatieve overheid	148.520	148.520	513
7	Arbeidszaken overheid	27.317	27.317	575
8	Kwaliteit rijksdienst	19.535	19.535	0
9	Uitvoering Rijksvastgoedbeleid	111.579	111.579	121.932
	Niet beleidsartikelen			
11	Centraal apparaat	342.156	342.156	15.280
12	Algemeen	10.265	10.265	0
13	Nominaal en onvoorzien	6.112	6.112	0
14	VUT-fonds	0	0	0

B

De begrotingsstaat inzake baten-lastenagenschappen van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2018 komt te luiden:

Vaststelling van de departementale begrotingsstaat inzake baten-lastenagenschappen van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor het jaar 2018 (bedragen x € 1.000):

Baten-lastenagenschappen	Totaal baten	Totaal lasten	Saldo baten en lasten
Rijksdienst voor identiteitsgegevens (RvIG)	124.918	124.918	0
Logius	206.331	206.331	0
P-Direkt	91.069	91.069	0
Uitvoeringsorganisatie Bedrijfsvoering Rijk	204.631	204.631	0
FMHaaglanden	106.452	106.452	0
SSC ICT	258.681	258.681	0
Rijksvastgoedbedrijf	1.312.800	1.312.800	0
Dienst van de Huurcommissie	13.214	13.214	0
Totaal	2.318.096	2.318.096	0

	Totaal kapitaaluitgaven	Totaal kapitaalontvangsten
Rijksdienst voor identiteitsgegevens (RvIG)	12.433	7.000
Logius	400	0
P-Direkt	19.982	8.000
Uitvoeringsorganisatie Bedrijfsvoering Rijk	1.527	0
FMHaaglanden	8.106	4.200
SSC ICT	85.331	30.000
Rijksvastgoedbedrijf	771.043	575.775
Dienst van de Huurcommissie	0	0
Totaal	898.822	624.975

TOELICHTING

Algemeen

De maatregelen die in het regeerakkoord van het kabinet-Rutte III zijn opgenomen met betrekking tot het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, zijn in twee eerdere nota's van wijziging verwerkt. In deze derde nota van wijziging wordt uitwerking gegeven voor wat betreft de departementale herindeling van de dossiers ruimtelijke ontwikkeling, ruimtelijke ordening met inbegrip van onder meer de Wet ruimtelijke ordening en de Crisis- en herstelwet, de Omgevingswet, het Kadaster en de Kadasterwet.

Onderdeel A Wijziging van de departementale begrotingsstaat

Met ingang van 1 januari 2018 wordt het deel inzake ruimtelijke ontwikkeling, ruimtelijke ordening met inbegrip van onder meer de Wet ruimtelijke ordening en de Crisis- en herstelwet, de Omgevingswet, het Kadaster en de Kadasterwet van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (XII) toegevoegd aan de begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII). Dit wordt toegevoegd aan beleidsartikel 5: «Ruimte en omgeving».

Artikelsgewijze toelichting bij de begrotingsartikelen

Beleidsartikel 5: Ruimte en omgeving

Conform het koninklijk besluit houdende herindeling met betrekking tot de ruimtelijke ontwikkeling, ruimtelijke ordening, de Omgevingswet en het Kadaster (no. 2017001806) wordt de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties belast met de behartiging van de aangelegenheden op het terrein van de ruimtelijke ontwikkeling, ruimtelijke ordening met inbegrip van onder meer de Wet ruimtelijke ordening en de Crisis- en herstelwet, de Omgevingswet, het Kadaster en de Kadasterwet. Het budget voor de uitgaven komt over vanuit artikel 11 (Integraal Waterbeleid) à € 1,332 mln. in 2018, van artikel 13 (Bodem en Ondergrond) à € 75,521 mln. in 2018 en van artikel 26 (Bijdrage investeringsfondsen) à € 1,872 mln. van Infrafonds en € 28,510 mln. van het Deltafonds.

Bij Voorjaarsnota wordt de onderuitputting die samenhangt met de overkomst van de dossiers, waaronder de onderuitputting die gemeld is in de 2e suppletoire begrotingswet van het Infrafonds (22,744 mln.) en het Deltafonds (6,477 mln.) nog aan dit artikel toegevoegd

Voor de verplichtingen geldt dat er geen sprake is van negatieve bijstellingen op reeds aangegane verplichtingen.

Niet-beleidsartikel 11 Centraal apparaat

Vanwege de herverkaveling wordt een uitgavenbudget van € 25,783 mln. aan centraal apparaat toegevoegd. Naast de kosten voor eigen personeel en materieel betreft het ook een budget voor externe inhuur.

Meerjarige doorwerking

In de onderstaande tabellen zijn per artikel de standen ontwerpbegroting 2018 vóór derde nota van wijziging, de herverkaveling en de standen ontwerpbegroting 2018 na derde nota van wijziging meerjarig opgenomen.

Meerjarige doorwerking verplichtingen (bedragen x (€ 1.000))

Artikel	Omschrijving	2018	2019	2020	2021	2022
1	Openbaar bestuur en democratie					
	Stand vóór derde nota van wijziging	28.920	25.033	25.068	25.068	25.068
	Stand na derde nota van wijziging	28.920	25.033	25.068	25.068	25.068
2	Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD)					
	Stand vóór derde nota van wijziging	249.167	251.094	252.068	254.290	251.990
	Stand na derde nota van wijziging	249.167	251.094	252.068	254.290	251.990
3	Woningmarkt					
	Stand vóór derde nota van wijziging	4.157.089	4.260.734	4.447.789	4.555.516	4.695.827
	Stand na derde nota van wijziging	4.157.089	4.260.734	4.447.789	4.555.516	4.695.827
4	Woonomgeving en bouw					
	Stand vóór derde nota van wijziging	52.486	22.886	19.831	20.520	20.045
	Stand na derde nota van wijziging	52.486	22.886	19.831	20.520	20.045
5	Ruimte en omgeving					
	Stand vóór derde nota van wijziging	0	0	0	0	0
	<i>Overheveling van begroting Infrastructuur en Waterstaat (XII), inzake ruimte en omgevingswet</i>	91.576	58.413	61.727	55.801	50.784
	Stand na derde nota van wijziging	91.576	58.413	61.727	55.801	50.784
6	Dienstverlenende en innovatieve overheid					
	Stand vóór derde nota van wijziging	148.520	124.438	121.967	116.888	116.588
	Stand na derde nota van wijziging	148.520	124.438	121.967	116.888	116.588
7	Arbeidszaken overheid					
	Stand vóór derde nota van wijziging	27.317	24.936	24.224	24.270	23.250
	Stand na derde nota van wijziging	27.317	24.936	24.224	24.270	23.250
8	Kwaliteit rijksdienst					
	Stand vóór derde nota van wijziging	19.535	18.430	14.980	13.707	13.707
	Stand na derde nota van wijziging	19.535	18.430	14.980	13.707	13.707
9	Uitvoering Rijksvastgoedbeleid					
	Stand vóór derde nota van wijziging	111.579	113.514	117.841	118.378	120.774
	Stand na derde nota van wijziging	111.579	113.514	117.841	118.378	120.774
11	Centraal apparaat					
	Stand vóór derde nota van wijziging	316.373	316.348	306.043	307.315	307.375
	<i>Overheveling van begroting Infrastructuur en Waterstaat (XII)</i>	25.783	19.433	16.570	16.570	16.570
	Stand na derde nota van wijziging	342.156	335.781	322.613	323.885	323.945
12	Algemeen					
	Stand vóór derde nota van wijziging	10.265	7.792	7.640	7.674	7.674
	Stand na derde nota van wijziging	10.265	7.792	7.640	7.674	7.674
13	Nominaal en onvoorzien					
	Stand vóór derde nota van wijziging	6.112	5.507	0	0	0
	Stand na derde nota van wijziging	6.112	5.507	0	0	0
14	VUT-fonds					
	Stand vóór derde nota van wijziging	0	0	0	0	0
	Stand na derde nota van wijziging	0	0	0	0	0
Totaal	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII)					
	Stand vóór derde nota van wijziging	5.127.363	5.170.712	5.337.451	5.443.626	5.582.298
	<i>Overheveling van begroting Infrastructuur en Waterstaat (XII), inzake ruimte en omgevingswet</i>	91.576	58.413	61.727	55.801	50.784
	<i>Overheveling van begroting Infrastructuur en Waterstaat (XII)</i>	25.783	19.433	16.570	16.570	16.570
	Stand na derde nota van wijziging	5.244.722	5.248.558	5.415.748	5.515.997	5.649.652

Meerjarige doorwerking uitgaven (bedragen x (€ 1.000))

Artikel	Omschrijving	2018	2019	2020	2021	2022
1	Openbaar bestuur en democratie					
	Stand vóór derde nota van wijziging	28.920	25.033	25.068	25.068	25.068
	Stand na derde nota van wijziging	28.920	25.033	25.068	25.068	25.068
2	Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD)					
	Stand vóór derde nota van wijziging	249.167	251.094	252.068	254.290	251.990
	Stand na derde nota van wijziging	249.167	251.094	252.068	254.290	251.990
3	Woningmarkt					
	Stand vóór derde nota van wijziging	4.157.089	4.260.859	4.447.789	4.555.391	4.695.827
	Stand na derde nota van wijziging	4.157.089	4.260.859	4.447.789	4.555.391	4.695.827
4	Woonomgeving en bouw					
	Stand vóór derde nota van wijziging	247.486	222.886	19.831	20.520	20.045
	Stand na derde nota van wijziging	247.486	222.886	19.831	20.520	20.045
5	Ruimte en omgeving					
	Stand vóór derde nota van wijziging	0	0	0	0	0
	<i>Overheveling van begroting Infrastructuur en Waterstaat (XII), inzake ruimte en omgevingswet</i>	107.235	66.435	63.958	55.801	50.784
	Stand na derde nota van wijziging	107.235	66.435	63.958	55.801	50.784
6	Dienstverlenende en innovatieve overheid					
	Stand vóór derde nota van wijziging	148.520	124.438	121.967	116.888	116.588
	Stand na derde nota van wijziging	148.520	124.438	121.967	116.888	116.588
7	Arbeidszaken overheid					
	Stand vóór derde nota van wijziging	27.317	24.936	24.224	24.270	23.250
	Stand na derde nota van wijziging	27.317	24.936	24.224	24.270	23.250
8	Kwaliteit rijksdienst					
	Stand vóór derde nota van wijziging	19.535	18.430	14.980	13.707	13.707
	Stand na derde nota van wijziging	19.535	18.430	14.980	13.707	13.707
9	Uitvoering Rijksvastgoedbeleid					
	Stand vóór derde nota van wijziging	111.579	113.514	117.841	118.378	120.774
	Stand na derde nota van wijziging	111.579	113.514	117.841	118.378	120.774
11	Centraal apparaat					
	Stand vóór derde nota van wijziging	316.373	316.348	306.043	307.315	307.375
	<i>Overheveling van begroting Infrastructuur en Waterstaat (XII)</i>	25.783	19.433	16.570	16.570	16.570
	Stand na derde nota van wijziging	342.156	335.781	322.613	323.885	323.945
12	Algemeen					
	Stand vóór derde nota van wijziging	10.265	7.792	7.640	7.674	7.674
	Stand na derde nota van wijziging	10.265	7.792	7.640	7.674	7.674
13	Nominaal en onvoorzien					
	Stand vóór derde nota van wijziging	6.112	5.507	0	0	0
	Stand na derde nota van wijziging	6.112	5.507	0	0	0
14	VUT-fonds					
	Stand vóór derde nota van wijziging	0	0	0	0	0
	Stand na derde nota van wijziging	0	0	0	0	0
Totaal	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties					
	Stand vóór derde nota van wijziging	5.322.363	5.370.837	5.337.451	5.443.501	5.582.298
	<i>Overheveling van begroting Infrastructuur en Waterstaat (XII), inzake ruimte en omgevingswet</i>	107.235	66.435	63.958	55.801	50.784
	<i>Overheveling van begroting Infrastructuur en Waterstaat (XII)</i>	25.783	19.433	16.570	16.570	16.570
	Stand na derde nota van wijziging	5.455.381	5.456.705	5.417.979	5.515.872	5.649.652

Meerjarige doorwerking ontvangsten (bedragen x (€ 1.000))

Artikel	Omschrijving	2018	2019	2020	2021	2022
1	Openbaar bestuur en democratie					
	Stand vóór derde nota van wijziging	21.965	21.965	21.965	21.965	21.965
	Stand na derde nota van wijziging	21.965	21.965	21.965	21.965	21.965
2	Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD)					
	Stand vóór derde nota van wijziging	12.714	12.714	12.714	12.714	12.714
	Stand na derde nota van wijziging	12.714	12.714	12.714	12.714	12.714
3	Woningmarkt					
	Stand vóór derde nota van wijziging	487.000	525.000	516.000	466.000	453.000
	Stand na derde nota van wijziging	487.000	525.000	516.000	466.000	453.000
4	Woonomgeving en bouw					
	Stand vóór derde nota van wijziging	91	91	91	91	91
	Stand na derde nota van wijziging	91	91	91	91	91
5	Ruimte en omgeving					
	Stand vóór derde nota van wijziging	0	0	0	0	0
	<i>Overheveling van begroting Infrastructuur en Waterstaat (XII), inzake ruimte en omgevingswet</i>	8.824	3.824	3.824	3.824	3.824
	Stand na derde nota van wijziging	8.824	3.824	3.824	3.824	3.824
6	Dienstverlenende en innovatieve overheid					
	Stand vóór derde nota van wijziging	513	423	423	423	423
	Stand na derde nota van wijziging	513	423	423	423	423
7	Arbeidszaken overheid					
	Stand vóór derde nota van wijziging	575	520	450	64	64
	Stand na derde nota van wijziging	575	520	450	64	64
8	Kwaliteit rijksdienst					
	Stand vóór derde nota van wijziging	0	0	0	0	0
	Stand na derde nota van wijziging	0	0	0	0	0
9	Uitvoering Rijksvastgoedbeleid					
	Stand vóór derde nota van wijziging	121.932	121.782	121.282	120.282	120.282
	Stand na derde nota van wijziging	121.932	121.782	121.282	120.282	120.282
11	Centraal apparaat					
	Stand vóór derde nota van wijziging	15.280	15.194	15.175	15.175	15.175
	Stand na derde nota van wijziging	15.280	15.194	15.175	15.175	15.175
12	Algemeen					
	Stand vóór derde nota van wijziging	0	15.000	15.000	15.000	15.000
	Stand na derde nota van wijziging	0	15.000	15.000	15.000	15.000
13	Nominaal en onvoorzien					
	Stand vóór derde nota van wijziging	0	0	0	0	0
	Stand na derde nota van wijziging	0	0	0	0	0
14	VUT-fonds					
	Stand vóór derde nota van wijziging	0	0	0	0	0
	Stand na derde nota van wijziging	0	0	0	0	0
Totaal	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties					
	Stand vóór derde nota van wijziging	660.070	712.689	703.100	651.714	638.714
	<i>Overheveling van begroting Infrastructuur en Waterstaat (XII), inzake ruimte en omgevingswet</i>	8.824	3.824	3.824	3.824	3.824
	Stand na derde nota van wijziging	668.894	716.513	706.924	655.538	642.538

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
K.H. Ollongren